

Indulatos őszi parlamenti nyitány

Nincsen nácizmus, de...

Az Országgyűlés felelőssége óriási

Az ingatlanadó, a fejlesztési források sorsa és a szociális rendszer átalakítása – a parlament őszi ülészakájának kezdetén rögtön az önkormányzatokat „húsbá vágóan” érintő kérdések kerültek napirendre. Az előbbi kettő egyelőre a tervek szintjén, míg a szociális ellátás változása törvénymódosítás formájában. A szakmai jellegű eszmecsere előtt azonban a vezető politikusok kivesézték a Magyar Gárda megalakulása nyomán létrejött politikai helyzetet.

Szokatlan módon az államfő helyzetértékelése indította a parlament őszi ülészakáját. *Sólyom László* beszédében mindkét politikai oldalt felelőssé tette azért, mert a polgárok bizalma megrendült az alkotmányos demokráciában. „Az Országgyűlés felelőssége óriási. A gazdasági, az államháztartási, de az egészségügyi vagy a demográfiai mutatók is mind nagyon rosszak. A közvélemény-kutatások szerint a lakosság bizalma alapvetően megrendült a politikában. Mély pártpolitikai megosztottság tapasztalható, amely azonban leginkább érzelmi, sőt indulati alapú. Innen kell kiutat találni. Bizalom, társadalmi támogatottság nélkül nem lehet a mégoly szükséges reformokat sem elfogadtatni” – mondta a köztársasági elnök.

Sólyom László leszögezte: nem a fasiszta veszély fenyeget, hanem a radikális jobboldal van jelen, pártokkal, mozgalmakkal és látványos akciókkal.

Szerinte a legrosszabb helyzet akkor volt, amikor a MIÉP bekerült a parlamentbe. Figyelmeztetett arra is, hogy nem szabad a helyzetet „dramatizálni.”

Hogy lehet az, hogy van Európában olyan ország, amelyben tankönyvi példaként szolgáló radikális jobboldali párt a legnagyobb a parlamentben? Sok országban masíroznak szélsőségesek, működnek pártjaik, sőt van, ahol szörnyű bűncselekményeket követtek el, felgyújtottak zsinagógákat és a bevándorlók szállását, és mégis, mindezek ellenére, nem kételkedik senki ezen országok demokratikus jellegében, és föl sem merül, hogy ez megváltozhatna. Úgy vélte, ezekben az országokban az alkotmányos alapok szilárdak, a hatóságok pedig következetesen a szabadságjogok javára döntenek el a dilemmát, az alapjogok általános uralma és csorbitatlansága megéri az esetenként keserves tűrést is. Óva intette a hatalmon lévőket, hogy a helyzetet a szabadságjogok korlátozásával oldják meg.

A szélsőjobboldalhoz intézte szavait, amikor arról szólt, hogy elismeri és védelembe veszi azok félelmét, akik célpontjai és elszennvedői voltak a faji megkülönböztetésnek és üldözésnek, akiket halálra szántak, kitesztették a nemzetből, és elhurcolták az országból. „A halottak iránti és a túlélők fájdalma iránti tiszteletből ne az árpád-sávós zászlót válassza jelképül, aki ki akarja fejezni ellenzékiességét, vagy aki magyarságához nem tartja elegendőnek a nemzeti zászlót, legyen emberséges, gondoljon arra, mit okoz ezzel!” – szögezte le. Majd arra kért minden politikai erőt, ne használja díszletül a Sándor palotát akciójához. A baloldalt pedig arra, ne akadályozza a tüntetést, a politikai véleménynyilvánítást a parlament előtti Kosuth téren.

Mi a törvényesség, a rend és a demokrácia erőit gyarapítjuk

Biztosítani szeretném a köztársasági elnök urat, hogy a demokráciáért és az emberi méltóságért foly-

tott küzdelmében a mi frakciószövetségünkre és annak minden tagjára mindig számíthat – reagált röviden az államfő szavaira *Orbán Viktor* Fidesz-elnök.

Nincsen nácizmus, de valami bűzlik a Várban

A szabaddemokrata *Eörsi Mátyás* viszont éles szavakkal ítélte el a gárdát és támogatóit. „Miközben ma Magyarországon nincsen nácizmus és nincsen valódi náci veszély sem, az, ami mégis van a köztársasági elnöki palota előtt, az bűzlik és undorító. Bűzlik és undorító az a játék is, amellyel egyes politikai erők nem teszik tisztává a viszonyukat ezekhez a politikai erőkhöz.

„A Magyar Gárda nemcsak egy rossz válasz, de az elemzése is, a helyzetértékelése is minden tekintetben elutasítandó” – állapította meg a liberális frakcióvezető, aki – utalva az államfő állásfoglalására – közölte: ebben az ügyben nem lehet középre helyezkedni.

Elégtelen...

Elégtelennek ítélte a köztársasági elnök fellépését a szocialista frakcióvezető is. *Lendvai Ildikó* szerint, ha nem pártok problémáiról, hanem az ország drámájáról van szó, akkor a felülről nézésnek van egy óriási veszélye. Az, hogy minden

kicsinek látszik, s a megszólaló ezzel a problémát bagatellizálja. S aki a problémát bagatellizálja, az meg szándéka ellenére is felmentést adhat – állapította meg.

Hiányzik az érdemi párbeszéd

Dávid Ibolya érdemben nem reagált a beszédre, ellenben burkolatosan bírálta Sólyom Lászlót, amiért nem folytat érdemi párbeszédet a parlamenti pártokkal. Az MDF elnöke erre kért lehetőséget a közeljövőben.

Ellenzék: szavak és ígéret, tettek nélkül

Áll a magyar gazdaság. Az ország gyenge, mert erőforrásai szétforgácsolódtak az egészségügyben, az oktatásban – állapította meg Navracsics Tibor. A Fidesz frakcióvezetője szerint akkor, amikor az első 7 hónapban 827,7 milliárd forinttal nőtt az adósságunk, nem lehet a megvalósult rendről, vagy akár reformokról beszélni.

A legnagyobb ipariparot Semjén Zsolt felszólalása váltotta ki. A KDNP vezetője kérdezte: „jó-e az a magyar zsidóságnak, ha egy rossz politika mintegy túszként löki maga elé Schwarz bácsit és Weisz

nénit?” Arról példálózott, hogy a kereszténydemokraták kevésbé köthetők az antiszemizmushoz, mint a kommunisták. „A második világháború után a nyilasok, akikről önök mostanában annyit beszélnek, nem a Barankovics-féle Kereszténydemokrata Pártba léptek be, nem is a Kisgazdapártba, hanem a Kommunista Pártba. Akkor a baloldal nem volt finnyás nyilas tekintetben” – jelentette ki, majd azt mondta, hogy az SZDSZ és pártja között a legélesebb ellentét a drogliberalizáció, a meglegházasság kérdése, az extrém szekták problémája, az eutanázia kérdésében van. Szerinte az SZDSZ álláspontja „szöges ellentéte a mózesi törvénynek, a Tórának, az autentikus rabbinikus hagyománynak”.

A baloldalon visszautasították megállapításait, antiszemitának ítélve azt. Az SZDSZ-ből „bunkónak” minősítették a felszólalást.

Reform vagy bukás

Gyurcsány Ferenc nem reagált az államfő szavaira, ellenben egyórás beszédében 48 pontos kormányprogramot hirdetett. Pontosabban kifejez-

Megmarad a Sarkadi kistérség, és Bocskai kert a Hajdúhadházi kistérséghez kerül, miután az Országgyűlés elfogadta a kistérségi törvény módosítását. A képviselők 182 igen, 129 nem szavazattal, 5 tartózkodással fogadták el a törvényt módosítást.

Az eredetileg június 18-án elfogadott törvényt az államfő küldte vissza a parlamentnek. Sólyom László álláspontja szerint az Országgyűlés több olyan módosító javaslatot fogadott el, amelyeket az érintett települési önkormányzatok nem kezdeményeztek. Erdős Norbert (Fidesz) szerint az átsorolás mögöttes szándéka politikai cél volt, például a gyulai kistérség „helyzetbe hozása”.

tette, mire helyezi a kormány a hangsúlyt a következő években.

2006 és 2007 a kormányfő szerint az átmenet éve volt; a cél, hogy 2008 a növekedés, a fejlesztés, a gyarapodás és a rend időszak legyen. Reform vagy bukás – hangoztatta ismét Gyurcsány Ferenc. Önkritikus hangon jegyezte meg: az átalakításhoz a parlamenti, de a társadalmi támogatást is meg kell szerezni. Beszélt reformtagadóról és reformradikálisokról, s azt mondta: szeretné, ha a kormánypártokban egyre több reformrealista lenne. Az elemzők szerint ezzel főként az SZDSZ-nek üzent.

A jövő évi költségvetésről azt mondta: folytatják

a konvergenciaprogram végrehajtását. Idén konzultációt kezdenek az MNB-vel arról, hogy a jövő év végéig kidolgozzák az euró bevezetésének programját. Ígérete szerint a jövő évi költségvetésben prioritást élveznek a fejlesztési források. Az ehhez szükséges önerőt az utolsó fillérig betervezik a költségvetésbe. Kiemelt támogatásra számíthat a felső- és a közoktatás. Folytatják a nyugdíjkorrekciós programot. A harmadik prioritás a magyar egészségügy átalakítása, a negyedik a hétköznapi biztonság, az új rend megteremtésének programja.

A következő hónapokban átfogó mikro-, kis- és középvállalkozás-fejlesztési programot ígért. Eszerint több mint százezer vállalat-hoz 2000 milliárd forint fejlesztési forrás jut el. Támogatásokkal ösztönöznék a kutatási-fejlesztési, innovációs tevékenységet. Erre a következő években 270 milliárd forintot szánnak. Átfogó programok indítását tervezik a foglalkoztathatóság és a munkaerőpiacra történő belépés ösztönzése érdekében.

Ingtatlanadó: lesz is, meg nem is. „Az ingatlanadó az adó-korszerűsítés egészén belül kell hogy megtalálja a maga hosszú távú szerepét. Annak semmi értelme, hogy úgy vezessünk be ingatlanadót, hogy ez újabb terhet jelentsen valakiknek, közben pedig nem világos, hogy ez milyen hosszabb távú célt szolgál, és melyik az a másik oldal, ahol csökkennek az adók” – jelentette ki az őszi ülészak nyitónapján, napirend előtti felszólalásában Gyurcsány Ferenc miniszterelnök.

Nincs visszaút

Lendvai Ildikó (MSZP) a bíráló szakmai részére utalva azt hangsúlyozta: nincs visszaút, a kormányoldalon elkövetett hibák ellenére a rosszul működő rendszereken változtatni kell. „Tisztelem mindazokat, akik az elkövetett ügytelenségeinket kritizálják, akár – politikai véleményüket képviselő – demonstrálnak is. De nem tudom tisztelni azokat, akik úgy vesznek részt a minden elleni tiltakozásban, hogy közben saját maguk már rég megtalálták a különutat a hivatalosan élő rendszerekből. Nem tudom tisztelni azt, aki akkor védi a kistélepülések iskoláit, amikor ő már a gyereket rég kocsival a szomszéd városba hordja” – fordult az ellenzékhez.

Aki sokat markol, keveset fog

Dávid Ibolya (MDF) a miniszterelnöki szónoklatra úgy reagált: aki sokat markol, az keveset fog. Véleménye szerint Gyurcsány Ferenc két dologban nagyon erős: amikor filozofikus nagybeszédet kell tartani, s amikor tervekről kell beszélni. „Időnként jó lenne mérleget készíteni az igen rövid távon megtett programok megvalósulásáról is, amiben viszont nem jeleskedik soha sem a kormány, sem pedig a miniszterelnök. Magyarország Európa leggyengébb gazdaságává vált. Hiú ábrándokat kerget az a kormánytag, aki úgy gondolja, hogy az európai uniós pén-

zek önmagukban elegendő lökést fognak adni a gazdaságnak” – figyelmeztetett a pártelnök.

A reformokat folytatni kell

A szabaddeмократák elnöke meglepő módon szintén kritikai hangjellel válaszolt a beszédre. „Nem elsősorban új rendpárti jelszavak kellenek ahhoz, hogy folyamatosan hitet tudjunk tenni a jogegyenlőség, a növekedés és a reform programjai mellett. Folytatnunk kell a megkezdett reformokat. Karaktert, világos irányt kell szabni ezeknek a reformoknak” – mondta Kóka János.

Soha senki...

Gyurcsány Ferenc tisztázta, hogy nem új kormányprogramot adott elő, hanem csak hangsúlyokat és időrendet határozott meg. Bírálta az ellenzék, amiért továbbra is kettős beszédet folytat. „Soha senki – legalábbis a ma felszólalók közül – nem állt azzal elő az elmúlt egy évben, hogy azt szeretném javasolni a kormánynak, hogy azért, hogy a gazdasági növekedést legalább olyan módon ösztönözze, mint szlovák barátaink, vegye vissza mindenkinek a nyugdíját. Sőt erőteljes tiltakozás zajlik még amiatt is, hogy az Európában egyébként kifejezetten magasnak számító induló nyugdíjakat – csak az induló nyugdíjakat – korrigáljuk” – hozott egy markáns példát a döntés nehézségeiről.

Mozgástér

Négy törvény módosításával a parlament megkezdte a szociális rendszer átalakításának vitáját. A kormánypártiak igazságosabb idősellátásról beszéltek, míg az ellenzék szerint a kormány javaslata csupán a konvergenciaprogram megvalósítását szolgálja és az ágazatból való kivonulás jele. A módosítás talán leginkább bírált része a több tízezer rászoruló, nyugdíjason, fogyatékos emberen segítő támogató szolgálatok megszüntetése.

A kormánypártok támogatták, az ellenzékiek nem az egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot, amelynek általános vitáját az ülés második napján kezdte meg az Országgyűlés. A kormány a szociális, a gyermekvédelmi, a családok támogatásáról szóló, továbbá a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvényeket módosítaná. A vita bevezetőjében a munkaügyi tárca államtitkára, Csizmár Gábor indoklásul elmondta: a javaslat biztosítja, hogy azok, akiknek gondozásra, ápolásra van szükségük, alacsony a jövedelmük és gyenge az érdekérvényesítő képességük, elsőséget élvezzenek a szociális szolgáltatásokhoz történő hozzájutásban. A módosítás egyik kiemelt célja, hogy aki gondozásra szorul, minél hosszabb ideig a saját otthonában jusson

hozzá az étkeztetéshez, a házi segítségnyújtáshoz.

A szociális szolgáltatások területén javasolt módosításokat jövő év január 1-jétől vezetnék be, hogy a bentlakásos intézménybe újonnan belépő időskorúak gondozási szükségletét megvizsgálhassák. Az időotthoni ellátás és a házi segítségnyújtás terén az ellátás indokoltságát a tényleges gondozási szükséglet mértéke határozza majd meg. Az adott szolgáltatások akkor vehetők igénybe, ha valóban jelentős óraszámban kell gondozni a jogosultat. Ezzel az a célunk – mondta az államtitkár –, hogy a lehető leghosszabb ideig a saját megszokott otthoni környezetben gondozzák az arra jogosultakat.

A törvényjavaslattal növelnék az önkormányzatok mozgástérét is, a forrásaikkal való hatékonyabb gazdálkodás érdekében – hangzott el. Ezt bizonyos szolgáltatások esetében a lakosság-

számhatárok módosításával, másrészt egyes kötelező feladatok fakultatívra tételével és állami úton történő pályázati finanszírozásával kívánják elérni.

Az étkeztetés, házi segítségnyújtás, illetve időotthoni elhelyezés esetén a törvényjavaslat 2008. január 1-jétől a jegyző számára kötelezően előírja a jövedelemvizsgálatot.

Az a cél, hogy annak, aki alacsonyabb jövedelemmel rendelkezik, a költségvetés magasabb összegű normatívát biztosítson, hogy az önkormányzatok ne csak a jobb anyagi helyzetben lévőkre koncentrálnak – közölte a szocialista politikus.

Csizmár Gábor szólt arról, hogy a javaslat szerint változni fog a szociális szolgáltatást igénybe vevő lakosok vizsgálati rendszere is. Valamennyi felülvizsgálatot, alkalmassági vizsgálatot az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértő Intézetben szervezik meg.

Korózs Lajos, az MSZP vezérszónoka szerint a szociális ellátás területén eddig fordítva ültek a lovon: az igényhez szerveződött a szolgáltatás, és a lobbizás után elérte, hogy ehhez normatív támogatást rendeljenek. Kiemelte, hogy az ágazatban 8,4 milliárd forint többletforrás áll rendelkezésre az alapszolgáltatások minőségének növelésére, az ellenőrzési rendszer erősítésére, illetve a vizsgálati-felülvizsgálati rendszer kiépítésére.

Béki Gabriella (SZDSZ) viszont nem értette, miért van szükség a módosításra, amikor a szaktárca 2008-ra ígéri az új szociális törvény megalkotását. Azzal viszont egyetértett, hogy a javaslat a legrászorultabbaknak kedvez. Megjegyezte azonban, hogy nem lehet órában mérni a gondozási szükségletet, amikor valakinek az elhelyezéséről dönteni kell. Véleménye szerint a kötelező erejű szakvélemény beszerzésével még nem biztos, hogy a szolgáltatáshoz is hozzájut az érintett, mert ha az önkormányzatnak nincs pénze, hogy különböző szolgáltatásokat működtessen, akkor vélhetően ezen a területen is majd kialakul egy várólista.

Mátrai Márta (Fidesz) a javaslat visszavonására szólította fel a kormányt. Mint mondta, számukra a tervetből kiderült, hogy a kormány ebből az ágazatból is ki akar vonulni. „Nem az emberek napi, szociális problémáinak megoldását kívánja szolgálni, hanem kizárólag a konvergencia-program elvárásainak felel meg” – hangzott.

Tilki Attila (Fidesz), az önkormányzati és területfejlesztési bizottság kisebbségi elnöke azt mondta: nem tartották vitára alkalmasnak a javaslatot, mert a tervezett változások hatására a balliberális kormányzat szűkíti az intézménybe jutás lehetőségeit. Ez nem szociális, hanem antiszociális törvény-jegyzete meg.

A közbeszerzések száma és értéke is mintegy 30 százalékkal növekedett 2006-ban, az előző évhez képest – mondta Berényi Lajos, a Közbeszerzések Tanácsa elnöke parlamenti beszámolójában. A jogszabály tavalyi átfogó módosítását előrelépésként értékelte az elektronikus közbeszerzések törvényi szintű szabályozásában. Kiemelte, hogy szükségesnek látják a közbeszerzési törvény további egyszerűsítését, ugyanakkor a módosítására csak megfelelő előkészítés után, széles körű egyeztetéssel kerülhet sor. Hangsúlyozta: 2006-ban a közbeszerzések száma és értéke is mintegy 30 százalékkal növekedett 2005-höz képest. Közel ötezer eljárást folytattak le, mintegy 1700 milliárd forint értékben. Mint elhangzott, kedvezőtlen tendenciának tekinthető, hogy a nyílt eljárások száma mintegy öt százalékkal csökkent az előző évhez viszonyítva.

A közbeszerzési eljárások számát tekintve 2006-ban is a helyi önkormányzatok és intézményeik jártak élen, az összes közbeszerzés több mint 45 százalékaival.

A központi költségvetési szervek által megvalósított beszerzések viszont 30 százalékkal csökkentek. Berényi Lajos elmondta, hogy csekély a hazai kis- és középvállalkozások aránya a közbeszerzések nyertesek körében.

„Nő a térítési díj, megszűnnek a kötelező szolgáltatások, a támogató szolgálat, a közösségi ellátás. Igaz, az önkormányzattól elvileg az állam veszi ezt át, de az utóbbi évek tapasztalatai szerint a nem kötelező önkormányzati feladat finanszírozásából az állam kivonul, az önkormányzatok mozgástere szűkülni fog.”

Soltész Miklós (KDNP) elismerte, hogy a javaslat számos pozitívummal bír. Kifogásolta azonban, hogy a szociális ellátó intézménybe jutás feltétele minimum napi négy óra ápolási szükséglet, miközben ennél kevesebb időt igénylő ápolással

is rászorulhat valaki, hogy időotthonba kerüljön. Ő is szólt az önkormányzati gondokról: az ellátást meg kell oldaniuk, de nem kapnak majd normatívát – vázolta a lehetséges jövőt.

Csáky András (MDF) szerint a rászorultság mértékének megállapítására javasolt számítási módszer szubjektív. A politikus azt javasolta, hogy próbaképpen állítsanak fel két különböző szakértői bizottságot, amelyek ugyanazokról az esetekről hozzanak döntést, és akkor ki fog derülni, hogy ezzel a módszerrel nem lehet mérni a gondozási szükségletet.

Németh Erika